

**Io. Iac. Chiffletii De Linteis Sepulchralibus Christi
Servatoris Crisis Historica**

Chifflet, Jean-Jacques

Antverpiae, 1624

Cap. XVIII. Transfertur S. Sindon è Campaniâ in Burgundiam: multa nequidquam conantur Lirenses, vt illam recipiant: Camberij denique non sine miraculo relinquitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64456](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64456)

ter Trecenses. De illius ab Antipapâ prolatae sententiae inanitate agam infra ex professo; nunc quâ ratione diuina bonitas, pretiosissimum illud nostrae redemptionis pignus, honori suo reddiderit, ampliùs exponendum est.

CAPVT XVIII.

Transfertur S. Sindon è Campaniâ in Burgundiam: multa nequidquam conantur Lirenses vt illam recipiant: Camberij denique non sine miraculo relinquuntur.

INDIGNI erant Trecenses diuino dono, cui fidem cultumque omnem derogarant. Ardebant Galliae bellicis tumultibus, ac Ioannes Burgundiae Dux Lutetiam ipsam regni Francici caput magnâ editâ strage occupauerat, anno Christi supra millesimum quadringentesimum octauo decimo, mensè Maio exeunte. Ergo Lirenses à loco minùs tuti, dum rebus suis cautum esse volunt, Humbertum adeunt Comitem à Rupe, Dominum de Villariosexel & de Lireyo, qui Margaritam Charniensem, Gaufridi Ecclesiae suae institutoris neptem, in matrimonio habebat; rogantque vt vasa sua, sacrumque instrumentum reciperet in custodiam; atque in tuto collocaret,

inte-

104 DE LINTEIS SEPVLCHR. CHRISTI
interim dum Gallia pax redderetur. Id enim uero non grauatè se facturum. recepit Humbertus: atque ut fides constaret, litteras illis manu suâ ob-
signatas dedit sextâ Iulij M. CCCC. XVIII. quas è Gal-
lico vulgari idiomate sic expressi.

*Nos Humbertus Comes à Rupe, Dominus de Vil-
lario sexel & de Lireyo, notum facimus omnibus, quòd
rebus bello turbatis, metuentes à grassatoribus, accepi-
mus in fidem nostram ac tutelam, de manu dilectorum
Capellanorum Decani & Capituli Ecclesie nostrae di-
cti loci de Lireyo, sacra eiusdem Ecclesie uasa & san-
ctuaria infra recensita: in primis pannum, in quo est
figura ac representatio Sudarij Domini nostri Iesu
Christi, (loquitur Humbertus ex mente Clemen-
tis Antipapae, quam alio loco reiciemus) clausum
arcâ Charniensis familiae calatâ insignibus. Item cru-
cem ex argento deauratam, trunci lignei specie, ramis
undique decisis, quâ uerè Crucis particula includitur;
superiori parte, quatuor Euangelistarum iconismis in-
signem; ab imo uerò cornu, Charniense gentilitium
stemma in scuto sustinentem. Item Angelum argen-
teum inauratum, turri tribus nixâ columnis insiden-
tem, & utraque manu, clausum uasculo capillum
unum sanctissimae Dei Matris exhibentem; in eâque
turri impositam basi equestrem statuam, Charniensia
insignia gestantem. Ceteram supellectilem sacram
recen-*

recenset; Deiparæ Virginis puerum IESVM gestantis, sanctorum Ioannis Baptistæ & Ioannis Euangelistæ argentea signa: vas argenteum inauratum, in quo phialæ aliquot continentes oleum beatae Mariæ de Sardonnay, ciborium, thuribulum, minores duas hierothecas, omnia ex argento; tres altarium mappas. *Quæ omnia in castello nostro de Monte forti tutius custodienda accepimus, atque in fidem nostram recepimus à dictis Decano & Capitulo dictæ Ecclesiæ nostræ: ac sanctè spondemus nostro nomine, omniumque in quorum manus nostrâ causâ venire possent, nos illa eidem Ecclesiæ restituros, sedatis Franciæ tumultibus, & quoties dicti nostri Cappellani repetierint. In cuius rei fidem, præsentem litteras signo nostro obsignauimus, datas die sextâ Iulij, anno M. CCCC. XVIII.*

Diu fuit depositum in Humberti potestate: quo mortuo, vocatur in ius Margarita de Charny in Curiam Dolanam, vt sanctum Sudarium, aliasque Lipsanothecas, iam inde ab annis quinque & viginti, Humberti eius quondam coniugis tutelæ ac fidei creditum restitueret. Et tunc quidem aliam omnem religiosam supellectilem postulantibus exhibuit, sacrosanctum verò Sudarium negauit se id temporis reddituram; obtinens, rem esse familiæ suæ, quippe *illud ab auo suo*

O

Gaus-

Ex dua-
bus tabu-
lis tranf-
actionis,
datis in
Curiâ Do-
lanâ, 8. &
9. Maij,
1443.

Gaufrido de Charny bello quondam partum fuisse; patere direptioni ac populationibus Lirensẽm Ecclesiam; cautionem suam esse, ne quâ vi adorandum illud Dei munus eriperetur. Lite contestatâ, ita denique conuenit, vt Margaritæ sacri depositi custodia in triennium prorogaretur, nempe ad octauam diem Maij anni M.CCCC.XLVI. eâ adiectâ conditione, vt certam Lirensi Ecclesiæ pecuniæ summam penderet, in emolumentorum, quæ ipsi à Sudario obuentura erant, aliquam compensacionem. Exacto triennio, similibus de causis, similiq̃ue factâ sponcione persoluendæ pecuniæ, impetrat Margarita ab Officiali Curia Bisontinæ, dato instrumento xviii. Iulij, M.CD. XLVII. prorogacionem custodiæ S. Sudarij ad vsq̃ue festum diem sanctorum Simonis & Iudæ, vicesimum octauum Octobris anni M.CD. XLIX. quo die illucescente, ne tum quidem pia femina illo se diuino præsidio spoliari passa est; quin ad veteres excusationes, adiecto insuper promisso, se arcem munitam in Lireyo ad perpetuam sacri Sudarij omnibus retrò sæculis custodiam exstrui curaturam: pacta item solito maiorem pecuniam, per fratrem suum Carolum de Noyers, Dominum *de Vatefale & de Seigney*; abstulit à Præposito Trecensi publicas tabulas, sexto Nouembris anni M.CD. XLIX. confectas,

etas, quibus adhuc sanctum Sudarium ipsi apud se per totum triennium habere liceret. Verum illo nondum completo tempore, contigit, ut in oppido Camberiaci (quæ est Allobrogum Metropolis, & priscorum Sabaudia Ducum sedes) sacra Sindon à Margaritâ relinqueretur: citat enim Pignonius donationis tabulas, actas Camberij, vigesimâ secundâ Martij, anno M. CD. LI. & sanctæ Sindonis effigiem exhibet, expressam in nummis Ludouici Ducis, cufis anno M. CD. LIII. Fuit igitur Sindon in Burgundiâ per annos omnino triginta quatuor: nam præter citata instrumenta, & Marchionis Varambonij chartas domesticas, popularium traditione fertur, Sindonem illam quotannis publicè ostendi solitam extra S. Hippolyti fanum in aperto quodam prato, ad ripam Dubis, quod vocant *Domini pratum*. Et eius rei alia duo supersunt non obscura vestigia: alterum imago sanctæ Sindonis, anticam simul & posticam corporis partem referens, depicta ad parietem sacelli Buesserdorum, in Ecclesiâ S. Hippolyti, monumentum ibi conseruatæ Sindonis, aut insignis alicuius per eam accepti beneficij, cuius memoria intercidit: alterum arca cypressina, quæ hodieque extat in Villariofexel apud Marchionem *de Varambon*, illius loci Dominum, in quâ creditur af-

108 DE LINTEIS SEPVLCHR. CHRISTI
feruatum quondam scriniolum Charniensi insi-
gnitum stemmate, sacram Sindonem capiens.

Quæ porrò Pingonius refert de raptoribus sa-
cræ Sindonis, quorum alteri contortæ manus, col-
lumque obuersum, alteri vsus oculorum ademp-
tus; vtrique deinde cum poenitentia sceleris, sa-
lus è vestigio restituta; deque mulo clitellario,
Sindone onusto, qui ad portam ciuitatis, nequid-
quam premente à tergo mulione, obstinate resti-
tit; minimè in dubium voco: cum id se asserat ex
veteri tabellâ, Sindonis templo olim affixâ, atque
ex Petri Pingonij proauis sui domesticis Com-
mentariis hausisse; cumque de muli prodigio præ-
sertim sit constans fama apud Sabaudos, etiam
seniores, qui multò ante Pingonij librum, anno
dumtaxat M.D.LXXXI. editum, id se à maioribus
traditum, pro comperto habuisse testantur; ad-
duntque, constitisse mulum ad eam portam ci-
uitatis, quâ itur in Burgundiam, vulgò *La porte de
Maché*.

De suscepti autem à Margaritâ itineris occa-
sione, certi nihil comperi. Narrant Sabaudi qui-
dam, illam dedisse se viæ, vt captiuum carcere exi-
meret: sed vbi captiuum? addunt ex Burgundis
nonnulli apud Turcas, in Græciâ, Asiave: illa, in-
quiunt, gazam barbaris oblatam, rata captiuo sa-
luti

luti fore, pretiosam secum supellectilem auexit, inito prius consilio in monte, qui oppido S. Hippolyti adiacet, in Burgundiâ superiore, quem idcirco etiamnum *mali consilij montem* vocitant. Dum ergo Camberio iter habet, siue in aditu, siue in reditu, apud Ludouicum & Annam Cypriam Sabaudiaë Duces sacrosanctam Sindonem donum relinquit. At enim, ecquis ille captiuus? Humbertum coniugem dicunt nonnulli: falsò id quidem; cum ex citatis cuiusdam transactionis tabulis octauâ Maij, anno M.CD.XLIII. Margarita *Humberti Comitis à Rupe vidua* dicatur. An Franciscus à Palude, dictus *de Varambon*, heres Humberti, (qui Comes à Rupe, ac Dominus Villarij-fexel dicitur in duobus instrumentis supra allegatis, quæ in Curiâ Dolanâ confecta sunt octauo & nono Maij, M.CD.XLIII.) qui ad bellum Turcicum cum ceterâ cruciatâ Nobilitate profectus, in manus hostium venerit, ac deinde Ludouici Ducis, vel Annæ Cypriæ operâ atque auctoritate suis redditus sit? Hoc verò adducor vt probabile iudicem; tum quòd per ea tempora infestum fuisse constet Orientem Mahumeti Secundi armis, qui etiam Constantinopolim diu obsessam expugnavit tandem vigesimâ nonâ Maij, anno Christi M.CD.LIII. vt post Martinum Crusium, Genna-

IIO DE LINTEIS SEPVLCHR. CHRISTI
dium Scholarem, aliosq; adnotauit Iacobus Gordonus in Chronologiâ, non autē, vt alij quidam, anno M. CD. LII. tum quia Papirius Massionus, in Elogiis Ducum Sabaudie, in Ludouico, Margaritæ manu datam ei à Marchione à Palude Sindonem dicit. *Quod verò, inquit, Marchionem à Palude in recordatione & memoriâ viuorum facit immortalē, donum ei, Margaritæ Carniæ illustris femina manu oblatum est; videlicet sacra Sindon vultum & faciem Christi referens, ceterasq; corporis partes, quantæ erant, in xylinâ materiâ exhibens, quam quidem Cyprij Reges Ierosolymis attulerant.* Fortassis igitur captiuus hic Illustris, ad quem liberandum Margarita iter arripuit, Marchio à Palude fuit; qui grati animi ergo, ob acceptum à Ducibus beneficium, accedente etiam portento muli ad portam Camberiensem immoti, Margaritæ suasor auctorq; extitit, vt sanctam Christi Sindonem ipsis vltro concederet. Verùm quæcumque tandem causa Margaritam Camberium exciuerit, illud constat, quod ab initio narrationis huius proposui, non è Cypro, Græciave vel Asiâ proximè Camberium inuectam Sindonem; sed è Sequanis, ad quos è Campaniâ aduenerat. Quæ porrò exinde consecuta sunt, nunc persequamur.

CA-